

Statskontorets publikationer 2018

Vi gör utredningar och utvärderingar inom alla sektorer och på uppdrag av regeringen. Rapporterna används för effektivisering och omprövning av statlig verksamhet.

Vi bidrar till förvaltningspolitikens utveckling genom att analysera trender och utvecklingstendenser som vi ger ut i våra serier Om offentlig sektor, Den offentliga sektorn i korthet samt Utvecklingen av den statliga styrningen av kommuner och landsting

Inom vårt uppdrag att främja och samordna arbetet för en god förvaltningskultur i staten ger vi ut handböcker.

Våra publikationer är tillgängliga på www.statskontoret.se

Rapportserien

Fler uppgifter för Regelrådet. Bör rådet arbeta mer med EU-lagstiftning och digitalisering?

2018:1

Statskontoret föreslår att Regelrådets arbete med EU-kommissionens konsekvensanalyser utvecklas. Rådet kan göra fler granskningar av EU-kommissionens konsekvensanalyser, samt ha ett digitaliseringsperspektiv i granskningarna av svenska konsekvensutredningar.

Den offentliga förvaltningens arbete med att tillgängliggöra offentlig information

2018:2

Analysen visar att genomslaget för lagen om vidareutnyttjande av handlingar från den offentliga förvaltningen (PSI-lagen) är relativt begränsat. Hälften av kommunerna och landstingen samt var tredje myndighet saknar kunskap om lagen och vad den innebär.

Sammanställning av kunskap om utomeuropeiskt födda kvinnor som står utanför arbetskraften. Slutrapport

2018:3

I rapporten konstaterar vi att den svenska arbetsmarknaden kännetecknas av höga krav på formell utbildning och på språkkunskaper, krav som många av de utomeuropeiskt födda kvinnorna inte lever upp till. Andra hinder för att delta i arbetskraften är diskriminering och traditionella familjevärderingar.

Utvärdering av rättsintygsreformen

2018:4

Antalet rättsintyg som utfärdats av Rättsmedicinalverket har minskat de senaste åren och Statskontoret beskriver i rapporten olika anledningar till detta. För att fler rättsintyg av hög kvalitet ska utfärdas i hela landet ger vi ett antal förslag. De handlar bland annat om att förbättra samarbetet mellan Rättsmedicinalverket och beställarmyndigheterna, samt att öka tillgängligheten till rättsmedicinsk kompetens.

Arbetsförmedlingens ledning och styrning. Delrapport om förändringsarbetets genomslag

2018:5

Statskontoret bedömer att förändringsarbetets övergripande inriktning är relevant. Men bara var fjärde arbetsförmedlare märker än så länge av förbättringar i sin arbetssituation. Myndighetens styrning av förändringsarbetet är förhållandevis svag.

Hinder för att använda myndigheters öppna data

2018:6

Undersökningen visar att nästan alla myndigheter i analysen publicerar öppna data, men de flesta användargrupper möter hinder när de vill använda myndigheternas öppna data. I rapporten ger vi förslag på hur myndigheterna kan göra sina öppna data mer användarvänliga.

Tillsyn enligt NIS-direktivet – kostnader och finansiering

2018:7

NIS-direktivet innebär att ett antal myndigheter ska utföra tillsyn av informationssäkerheten hos leverantörer av samhällsviktiga och digitala tjänster. Statskontoret har utrett de ekonomiska konsekvenser tillsynen har för myndigheterna. I rapporten föreslår vi att finansieringen av tillsynen ska ske genom anslag och inte genom avgifter.

FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter – utmaningar i statens arbete

2018:8

Enligt Statskontorets bedömning har regeringen och statliga aktörer hittills utfört relevanta åtgärder för att efterleva FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter. Men rapporten ger även förslag på ytterligare åtgärder för att förbättra efterlevnaden. Till exempel skulle regeringen kunna införa krav på att företag ska vidta vissa åtgärder för att skydda de mänskliga rättigheterna.

Analys av Medierådets verksamhet

2018:9

Statskontoret konstaterar att Medierådet fyller en viktig funktion, men att ett flertal både privata och statliga aktörer överlappar Medierådets verksamhet. Det innebär att statens resurser inte används effektivt. Medierådet rekommenderas fokusera på frågor som andra aktörer inte arbetar med.

En folkbildning i tiden – en utvärdering utifrån syftena med statsbidraget. Slutrapport

2018:10

Analysen visar att folkbildningen kan ha stor betydelse för dem som deltar. Dess pedagogik bidrar till många positiva effekter för deltagarna. Samtidigt finns det utvecklingsområden – folkbildningen behöver bland annat arbeta för att nå ut till fler grupper och utveckla sitt utbud.

Bättre stöd med kommunal medverkan – hur myndigheter involverar medarbetare i kommuner och landsting när styr- och stödmaterial tas fram

2018:11

Statskontorets studie visar att styr- och stödmaterial som tas fram med medverkan av kommunala medarbetare uppfattas som mer värdefullt av både kommunala medarbetare och av myndigheterna själva.

Projekt som bidrar till utvecklingen av en tillitsbaserad styrning i staten

2018:12

Statskontoret har kartlagt projekt som främjar idé- och verksamhetsutveckling och som kan bidra till att utveckla en tillitsbaserad styrning. Över hälften av myndigheterna i vår kartläggning driver särskilda idé- och utvecklingsprojekt. Det vanligaste syftet är att projekten ska bidra till effektiviseringar av myndighetens verksamhet.

Utvärdering av styrningen av strategin för romsk inkludering

2018:13

Regeringen har beslutat om insatser inom alla områden i strategin, som till exempel att ge uppdrag till ett antal myndigheter. Många av regeringens insatser har dock enligt Statskontorets studie präglats av kort framförhållning och ett kortsiktigt perspektiv. Länsstyrelsen i Stockholms län har haft en central roll för att samordna strategin. Vi bedömer att de inte har haft tillräckliga förutsättningar för att systematiskt kunna sprida kunskaper om arbetet med romsk inkludering.

Översyn av det skatterättsliga företrädaransvaret. Med fokus på befrielse och anstånd

2018:14

Statskontoret föreslår att lagtexten när det gäller befrielse ändras för att tydligare avspegla lagstiftarens intentioner. Bestämmelsen om anstånd bedöms däremot inte behöva ändras. I rapporten ger vi förslag om att förbättra både ärendehanteringens inom företrädaransvar och informationen till företagare och styrelsemedlemmar.

Uppföljnings- och utvärderingssystemet av kultursamverkansmodellen – en översyn

2018:15

Enligt Statskontorets analys är uppföljnings- och utvärderingssystemet på en övergripande nivå rimligt utformat, sett utifrån de avsikter kultursamverkansmodellen har. Men det finns utrymme för förenklingar och förbättringar som kan göra systemet mer effektivt. I rapporten ger vi förslag på hur systemet kan utvecklas.

Översyn av Expertgruppen för biståndsanalys

2018:16

Statskontoret bedömer att Expertgruppen för biståndsanalys (EBA) börjat hitta formerna för sin verksamhet och att produktionen är hög i förhållande till de tillgängliga resurserna. EBAs utmaning ligger i att öka sina rapporters relevans för regeringen och andra målgrupper.

Utvärdering av regeringens utvecklingsprogram för jämställdhetsintegrering i myndigheter. Delrapport

2018:17

Rapporten redogör för utvecklingsprogrammets två delar – uppdrag till 60 myndigheter att utveckla sitt arbete med jämställdhetsintegrering (JiM) samt uppdrag till en nationell stödfunktion att stödja myndigheterna i arbetet med jämställdhetsintegrering. Myndigheterna har nått olika långt i arbetet med jämställdhetsintegrering och arbetet får större genomslag i myndigheter som lyckas förena JiM-arbetet med sin kärnverksamhet.

Ombildningen till en sammanhållen polismyndighet. Slutrapport

2018:18

Statskontoret bedömer att ombildningen har skapat bättre förutsättningar för Polisen att bedriva en effektiv verksamhet. Men trots detta har ombildningen ännu inte lett till bättre verksamhetsresultat och högre kvalitet i Polisens arbete. I

rapporten ger vi ett flertal skäl till varför målen med reformen ännu inte har uppfyllts.

Myndigheternas arbete mot trakasserier, hot och våld

2018:19

Undersökningen visar att knappt 90 procent av de studerade myndigheterna bedömer att det finns risk att deras anställda ska utsättas för trakasserier, hot eller våld. För att minska riskerna vidtar myndigheterna olika förebyggande åtgärder, till exempel utbildningar för medarbetare, rutiner av olika slag och fysiska anpassningar.

Utvärdering av Delegationen för unga och nyanlända till arbete

2018:21

Delegationen för unga och nyanlända till arbete (Dua) har i uppdrag att främja lokal samverkan mellan kommunerna och Arbetsförmedlingen i syfte att minska arbetslösheten bland unga och nyanlända. Dua bedöms ha genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt och bidragit till utvecklingen av samverkansprocesser enligt de uppsatta målen.

Utvärdering av omregleringen av spelmarknaden. Delrapport 1. Indikatorer för att följa omregleringens effekter

2018:22

Omregleringen innebär bland annat att alla företag som tillhandahåller spel i Sverige ska ha en licens. I den första delrapporten redovisar vi vilka verktyg och indikatorer som kommer att användas för att följa effekterna av omregleringen.

Utvärdering av en samlad styrning med kunskap för hälso- och sjukvård och socialtjänst. Slutrapport

2018:23

2015 inrättade regeringen ett råd med nio myndigheter som ska verka för att statens kunskapsstyrning är samordnad, effektiv och anpassad till patienternas, brukarnas, professionernas och huvudmännens behov. Statskontoret bedömer att samverkan har fördjupats sedan starten men att utmaningar återstår innan förordningens syfte kan uppfyllas. Bland annat behöver myndigheterna i rådet ta fram en strategi och arbetsplan för sitt fortsatta arbete.

Kartläggning av tidsomställningens effekter i Sverige

2018:24

Statskontoret har kartlagt vilka effekter den tidsomställning som görs två gånger per år har i Sverige. Effekterna är ganska marginella och vi bedömer att den totala påverkan på samhället är liten. De kända effekter som finns är till största delen positiva.

Utvärdering av det nya klagomålssystemet inom hälso- och sjukvården. Delrapport

2018:26

Sedan den 1 januari 2018 gäller nya bestämmelser som ska bidra till en mer ändamålsenlig hantering av patientklagomål mot hälso- och sjukvården. Vi bedömer att det nya klagomålssystemet överlag införts på ett bra sätt, men det är ännu för tidigt att säga något om effekterna.

När planeringen möter verkligheten – Försvarets interna ledning, styrning och uppföljning

2018:27

Statskontoret konstaterar att de ekonomiska underlag som Försvaretsmakten har lämnat till regeringen inte är tillräckligt användbara i regeringens styrning, planering och uppföljning. Underlagen ger en ofullständig bild av Försvaretsmaktes ekonomiska behov och vilken verksamhet som myndigheten kan genomföra med de resurser som de får.

Bättre koll på kulturarvet – en översyn av den kyrkoantikvariska ersättningen

2018:28

Översynen visar att systemet med den kyrkoantikvariska ersättningen fungerar tillfredsställande, men att systemet medför en risk för att angelägna vård- och underhållsbehov inte uppmärksammas tillräckligt.

Utvärdering av regeringens åtgärder mot våldsbejakande extremism 2014–2017

2018:29

Åtgärderna har varit att tillsätta en nationell samordnare mot våldsbejakande extremism och att ge särskilda uppdrag till 11 myndigheter. De åtgärder som genomförts har främst handlat om att öka kunskapen och att förbättra samverkan mellan de 11 myndigheterna. Enligt utvärderingen har regeringens åtgärder bidragit till att öka samhällets motståndskraft mot våldsbejakande extremism.

Myndighetsanalyser

En myndighetsanalys är en bred genomlysning av en myndighets förutsättningar, dess verksamhet, resultat och utmaningar. Analysen kan fungera som underlag i regeringens myndighetsdialog och vid regeringens bedömning av hur myndigheten arbetar och samverkar för att säkerställa en rättssäker, effektiv och medborgar- och företagsorienterad förvaltning.

Under 2018 har vi gjort två myndighetsanalyser.

- Analys av Statens medicinsk-etiska råd (2018:20)
- Myndighetsanalys av Institutet för språk och folkminnen (2018:25)

Om offentlig sektor

Om offentlig sektor (OOS) är en skriftserie som speglar och analyserar förvaltningens och förvaltningspolitikens utveckling. Skrifterna belyser aktuella företeelser eller förestående utmaningar och greppet är genomgående sektorsövergripande, ofta jämförande och summerande. Om offentlig sektor riktar sig till alla – verksamma inom sektorn, politiker, forskare, media och allmänhet – som är intresserade av att följa eller delta i en diskussion om förvaltningens utveckling.

Strategier och handlingsplaner. Ett sätt för regeringen att styra?

Regeringen har presenterat strategier och handlingsplaner på en rad områden. I den här studien har Statskontoret studerat knappt 60 strategier från perioden 2010 till 2016. Syftet har varit att undersöka motiven till att ta fram strategier och vilken roll de kan spela i regeringens styrning. Strategierna skiljer sig mycket åt, både till form och innehåll. Men trots att strategier inte är några formella styrinstrument så kan de bidra till en bättre styrning. I studien ger vi exempel på detta.

Myndighetsstyrelser i praktiken

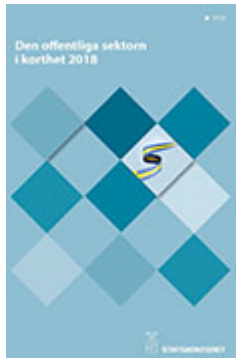
I styrelsemyndigheter är styrelsen myndighetens högsta ledning och har det fulla ansvaret för verksamheten. Men hur arbetar och fungerar styrelserna i praktiken för att fullgöra sitt uppdrag? Vilka förutsättningar har styrelsen att ta ansvar för verksamheten? Detta har vi undersökt inom ramen för denna studie.

Myndigheternas personalansvarsnämnder

De flesta statliga myndigheter har en personalansvarsnämnd. Nämnden behandlar olika slag av förseelser som de anställda kan göra sig skyldiga till, och fattar beslut om eventuella påföljder. Statskontoret har kartlagt personalansvarsnämndernas arbete under perioden 2013–2017. I rapporten redovisar vi bland annat hur personalansvarsärendena fördelades mellan olika myndigheter och vilka påföljder som personalansvarsnämnderna beslutade.

Den offentliga sektorn i korthet 2018

Statskontoret har till uppgift att löpande följa och redovisa den offentliga sektorns utveckling. Vi redovisar i en årlig rapport en översiktlig bild av utvecklingen de senaste åren inom ett antal utvalda områden. Fokus ligger på att redovisa det senaste årets utveckling, framför allt inom den statliga förvaltningen. I rapporten redovisas utvecklingen för den offentliga sektorns finanser, sysselsättningen, antalet myndigheter och årsarbetskrafter i staten samt medborgarnas uppfattningar om kvaliteten i ett antal myndigheter och kommunala verksamheter.

Utveckling av den statliga styrningen av kommuner och landsting 2017

Statskontoret har i uppdrag att översiktligt redovisa och analysera utvecklingen av statens styrning av kommuner och landsting och deras verksamheter. I rapporten redovisas riksdagens, regeringens och statliga myndigheters styrning genom bland annat lagar, statsbidrag, överenskommelser och föreskrifter. Vi redogör även för utredningar samt riksdagens och Lagrådets yttranden som rör statens styrning av kommuner och landsting.

En god förvaltningskultur i staten

Statskontoret främjar och samordnar arbetet för en god förvaltningskultur i staten. Fokus i arbetet ligger på ledarskapets betydelse och rollen som statsanställd.

En visselblåsarfunktion – överväganden och praktiska råd

Alla myndigheter måste arbeta förebyggande mot korruption och oegentligheter. En viktig del är att ha en fastslagen rutin för hantering av dessa frågor. Inom vissa myndigheter kan det även vara aktuellt att inrätta en särskild visselblåsarfunktion. I handboken förklarar vi vilka frågor myndigheter behöver ställa sig och vilka överväganden de behöver göra om de funderar på att inrätta en visselblåsarfunktion.

PM (kortare rapporter som inte trycks)

- Modeller för fördelning av nyttor och kostnader för digital infrastruktur. Delrapport
- Sjukfrånvaron i staten år 2017 – myndigheter och sektorer
- Modeller för fördelning av nyttor och kostnader för digital infrastruktur – exemplet verksamt.se. Slutrapport
- Uppföljning av moderna beredskapsjobb i staten – redovisning 2
- Folkbildningen – ett förslag till utvärderingsmodell utifrån syftena med statsbidraget
- Delat tillsynsansvar enligt konsumentkreditlagen – för- och nackdelar
- Stöd i klagomålsprocessen till patientgrupper som inte omfattas av patientnämndernas verksamhet